

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.050.2.2025.ML
3574771.14241740.11471710
Warszawa, 23-01-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską Pana Posła Michała Kołodziejczaka nr K10INT7092 w sprawie realizacji zadania pn. "Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dolinie rzeki Warty - budowa polderu Golina w powiecie konińskim", przekazuję następujące wyjaśnienia.

Postępowanie odwoławcze od decyzji Regionalnej Decyzji Ochrony Środowiska w Poznaniu z 13 lutego 2020 r., znak: WOO-II.4233.2.2015.WM.67, zostało zakończone. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (dalej: GDOŚ), decyzją z 3 grudnia 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚI.420.57.2020.PCh.35, uchylił decyzję RDOŚ w Poznaniu z 13 lutego 2020 r. w całości oraz odmówił zgody na realizację przedsięwzięcia pod nazwą: „Poprawa Bezpieczeństwa Powodziowego w Dolinie Rzeki Warty – Budowa Polderu Golina w Powiecie Konińskim”. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie złożyło skargę z 3 stycznia 2025 r. na ww. decyzję GDOŚ z 3 grudnia 2024 r.

Podstawą decyzji GDOŚ były braki w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, uniemożliwiające przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w pełnym zakresie w tym na obszary Natura 2000 i jednolite części wód, oraz określenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. W opinii organu złożony przez Wody Polskie raport nie spełniał wymogów wskazanych w art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.), dalej u.o.o.ś., tym samym nie mógł stanowić podstawy do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia.

Wody Polskie zostały trzykrotnie wezwane do uzupełnienia raportu.

W odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 5 stycznia 2022 r. inwestor przedłożył uzupełnienie do raportu, jednakże nie zawierało ono wszystkich niezbędnych informacji, do których uzupełnienia wezwał organ – część z punktów wezwania inwestor pominął bez wyjaśnienia, a na inne nie udzielił wyczerpujących oraz niebudzących wątpliwości odpowiedzi.

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska pismem z 20 czerwca 2023 r. wezwała inwestora do złożenia wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu, zgodnie z art. 66 u.o.o.ś., jednakże inwestor nie udzielił odpowiedzi.

9 listopada 2023 r. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska ponownie wezwała do złożenia wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu pod rygorem rozpatrzenia sprawy w oparciu o dotychczas zgromadzony materiał dowodowy.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, w piśmie z 1 grudnia 2023 r. poinformowało, że nie będzie składać nowych materiałów, wyjaśnień ani uzupełnień w przedmiotowej sprawie, twierdząc, że dla rozpatrzenia sprawy dla dobra ogółu wystarczający jest materiał dowodowy zgromadzony dotychczas w przedmiotowej sprawie.

Inwestor trzykrotnie wnosił o przedłużenie terminu na udzielenie wyjaśnień oraz uzupełnienie raportu przy pismach – z 19 lipca 2022 r., 13 grudnia 2022 r. oraz 17 sierpnia 2023 r., co m.in. warunkowało czas trwania postępowania odwoławczego. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, kierując się zasadą pogłębiania zaufania do administracji, przychyliła się do jego prośby z uwagi na obszerność kwestii poruszonych w wezwaniach i zakresu wymagającego uzupełnienia.

Jednak finalnie inwestor pominął bez wyjaśnienia zagadnienia wskazane przez organ jako budzące wątpliwość lub konieczne do uzupełnienia, tym samym odmówił uzupełnienia raportu w zakresie wskazanym przez organ odwoławczy. Braki raportu dotyczą m.in.:

1) wariantowania przedsięwzięcia – raport nie zawiera ustawowo wymaganej analizy wariantowej przedsięwzięcia, z uwzględnieniem opisu oddziaływania poszczególnych wariantów na środowisko. W oparciu o informacje w raporcie nie można wskazać, który wariant jest najkorzystniejszy dla środowiska i czy istnieją obiektywne przesłanki wyboru innego wariantu, niż wskazany do realizacji przez inwestora. Ponadto inwestor nie przeanalizował innych działań w zakresie możliwości osiągnięcia celu inwestycji środkami mniej dolegliwymi dla środowiska i nie udowodnił, że cel ten nie może być za ich pomocą osiągnięty;

2) opisu oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 i oraz działań mających na celu minimalizację i kompensację negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia w tym zakresie – na podstawie informacji znajdujących się w raporcie nie można wykluczyć, że planowane przedsięwzięcie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska PLH300009 oraz Dolina Środkowej Warty PLB300002. W związku z tym – mając na uwadze zasadę przezorności – należy przyjąć, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na te obszary, co – zgodnie z art. 81 ust. 2 u.o.o.ś. – stanowi podstawę do odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia. Braki w raporcie uniemożliwiają ocenę, czy zachodzą odstępstwa, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, ze zm.);

3) opisu oddziaływania przedsięwzięcia na jednolite części wód, w tym wyznaczone dla nich cele środowiskowe, oraz działań mających na celu minimalizację i kompensację negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia w tym zakresie. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na jednolite części wód i wyznaczone dla nich cele środowiskowe następuje w oparciu o aktualnie obowiązujący aPGW z 2023 r., co oznacza, że raport powinien zawierać opis przewidywanych znaczących oddziaływań przedsięwzięcia na jednolite części wód oraz opis przewidywanych działań mających na celu minimalizację tych oddziaływań również uwzględniający aPGW z 2023 r. Nie można zatem wykluczyć, że planowane przedsięwzięcie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na JCWP. Wobec tego – mając na uwadze zasadę przezorności – należy przyjąć, że przedsięwzięcie może wpłynąć negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód, co – zgodnie z art. 81 ust. 3 u.o.o.ś. – stanowi podstawę do odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia. Braki w raporcie uniemożliwiają ocenę, czy zachodzą odstępstwa, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, ze zm.).

Przedsięwzięcie pod nazwą: „Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dolinie rzeki Warty – budowa polderu Golina w powiecie konińskim”, jak podkreśla sam inwestor opublikowanym 20 grudnia 2024 r. oświadczeniu, należy do kluczowych projektów dla regionu wodnego Warty. Jego zadaniem będzie bowiem obniżenie istniejącego ryzyka

powodziowego. Projekt ten jednak nie uzyskał dotychczas finansowania, co potwierdza PGW Wody Polskie w ww. oświadczeniu: *Wody Polskie zaangażowały się już w pozyskanie dofinansowania na realizację projektu. W latach 2022-2024 trwało przygotowanie i procedowanie fiszki projektowej do umieszczenia zadania na liście do programu Fundusze Europejskie na Infrastruktur, Klimat i Środowisko 2021-2027. Z uwagi na brak wystarczającej alokacji środków, zadanie zostało umieszczone na liście rezerwowej programu. W tym roku rozpoczęto proces przygotowania dokumentacji aplikacyjnej w celu złożenia wniosku o dofinansowanie w przypadku uwolnienia się alokacji.*

Podsumowując, nie kwestionując celowości realizacji analizowanego przedsięwzięcia, w sytuacji, gdy raport nie spełnia wskazanych w u.o.o.ś. wymogów w stopniu umożliwiającym przeprowadzenie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, określenie środowiskowych uwarunkowań jego realizacji jest niedopuszczalne.

Ponadto pragnę podkreślić, że kwestie dotyczące ustalania priorytetowości w zakresie finansowania projektów przeciwpowodziowych (niezależnie od źródła finansowania) znajdują się w kompetencjach ministra właściwego ds. gospodarki wodnej, tj. Ministra Infrastruktury.

Projekt pn. Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dolinie rzeki Warty – budowa polderu Golina w powiecie konińskim znajduje się na liście inwestycji przeciwpowodziowych przygotowanej w 2023 r. przez Ministra Infrastruktury celem wytypowania projektów do dofinansowania w ramach FEnIKS 2021-2027. Kolejność projektów na liście ustalona została przez MI z uwzględnieniem priorytetowości potrzeb krajowych w tym zakresie. Z uwagi, na ograniczoną ilość środków w programie przeznaczonych na tego typu inwestycje, w/w projekt znalazł się na liście rezerwowej. Jednocześnie informuję, że na dzień dzisiejszy w ramach programu FEnIKS 2021-2027, wszystkie środki zaplanowane na wsparcie inwestycji przeciwpowodziowych zostały wstępnie rozdysponowane.

Niezależnie od powyższego pragnę poinformować, że w ramach realizacji programu FEnIKS 2021-2027, dla którego MKiŚ jest Instytucją Pośredniczącą przewidziano środki w wysokości 600 mln EUR z przeznaczeniem na realizację m.in. projektów przeciwpowodziowych, planowanych do realizacji przez PGW Wody Polskie. W ramach dostępnej kwoty zidentyfikowanych do realizacji zostało m.in. 25 projektów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z zakresu gospodarki wodnej, z czego 13 dotyczących budowli przeciwpowodziowych.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM,